Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

ЗВІТ

за результатами опитування здобувачів вищої освіти першого року навчання щодо адаптації до навчання в університеті

жовтень 2026 року

Загальні висновки

В опитуванні взяли участь 206 першокурсників: 182 бакалаври і 24 магістри. Загалом адаптація проходить успішно: 83,5 % респондентів вважають, що повністю або переважно адаптувалися, і лише 4 особи (1,9 %) відчувають труднощі. Усі 206 респондентів задоволені тим, що стали студентами університету, 99 % вважають, що обрали спеціальність, яка їм подобається.

– **Найбільша складність – орієнтація в університеті.** Розуміння розкладу, структури університету і того, куди звертатися, назвали найскладнішим 51 % респондентів. З питань організації навчання першокурсники звертаються передусім до одногрупників (73,8 %) і викладачів (71,4 %), а до фахівця навчального відділу – лише 10,7 %. Далі йдуть нове соціальне оточення (47,1 %), навчальне навантаження (42,2 %) та організація часу (40,3 %). Відкриті відповіді це підтверджують: першокурсники просять більше пояснювати, як організоване навчання, як працює система оцінювання, що таке сесія і де шукати потрібну інформацію.

– **Навчання і викладання оцінено високо.** Якістю навчання задоволені 99,5 % респондентів, об'єктивність оцінювання визнають 96,6 %. Найслабші позиції: часу на опанування матеріалу вистачає лише 78,6 % (44 особи не згодні), а графік освітнього процесу знають 71,8 % (58 осіб не знають строків сесій, канікул і практик). Неупередженість ставлення викладачів визнають 85 %, але 20 респондентів (9,7 %) з цим повністю не згодні.

– **Безпекова ситуація** заважала адаптації 32 % респондентів: вона друга серед перешкод після варіанта «нічого не заважало».

– **Адаптації найбільше сприяють** власне бажання навчатися (69,9 %) і доброзичливі одногрупники (69,4 %). Роль університетських служб значно менша: методиста відзначили 13,6 %, заняття з університетської освіти – 6,8 %, практичного психолога – 3,9 %.

– **Психологічна підтримка.** По психологічну допомогу респонденти звертаються переважно до рідних (55,8 %) або розраховують на себе (49 %). До практичного психолога університету звертається 10,2 %. Хоча 86 % знають про психолога, користувалися його допомогою лише 20 %.

– **Ознайомленість з документами і службами** загалом висока: про кожну позицію знають 80–92 % респондентів. Найменше відомі Офіс студента (11 % нічого про нього не знають) та Електронна скринька довіри (8 %). Положення про рейтингове оцінювання вже використовувала половина респондентів (51,5 %).

– **Тривожний сигнал.** 34 респонденти (16,5 %) погодилися з твердженням «я хотів(-ла) би залишити навчання в університеті», 25 з них – повністю, а 27 (13,1 %) хотіли б перейти на іншу спеціальність. Частина відповідей може бути помилковою, бо в сітці це заперечне твердження стоїть поруч із позитивними. Утім, показник варто перевірити додатково.

– **Магістри** позитивно оцінюють урахування свого професійного досвіду (95,8 % згоди), але 70,8 % з них працюють. Лише половина вважає, що розклад дає змогу поєднувати навчання з роботою, і лише 54,2 % отримали достатньо інформації про вимоги до кваліфікаційної роботи.

1. Загальні відомості про опитування

– **Мета:** визначити рівень адаптації першокурсників до навчального процесу, виявити труднощі та чинники, що впливають на адаптацію, оцінити ознайомленість з документами і службами університету для вдосконалення організації освітнього процесу та підтримки студентів.

– **Інструмент:** анонімна анкета Google Forms «Опитування здобувачів вищої освіти першого року навчання щодо адаптації в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова». Вона має окремі блоки для бакалаврів і магістрів, запитання з одним і кількома варіантами відповіді, сітки з 4-бальною шкалою згоди та відкрите запитання.

– **Респонденти:** 206 осіб – 182 здобувачі першого курсу бакалаврату (88,3 %) і 24 здобувачі першого року магістратури (11,7 %).
– **Методика:** для сіток зі шкалою згоди розраховано частку згоди («повністю» + «скоріше згоден») і середній бал за шкалою від 1 («повністю не згоден») до 4 («повністю згоден»). Для запитань з кількома варіантами частки розраховано від кількості респондентів, тому їхня сума перевищує 100 %.

2. Профіль респондентів

Таблиця 1. Рівень вищої освіти

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Бакалавр (перший курс)	182	88,3 %
Магістр (перший рік навчання)	24	11,7 %
Усього	**206**	**100 %**

2.1. Бакалаври (n = 182)

Найбільше респондентів-бакалаврів навчається за спеціальностями «Менеджмент» (24,2 %), «Податкова та митна справа» (13,7 %) і «Право» (12,6 %). Майже всі вступили одразу після школи (96,2 %). Більшість живе з батьками (56,6 %), у гуртожитку університету – 20,9 %, орендує житло – 19,2 %.

Таблиця 2. Спеціальність (бакалаври)

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Менеджмент	44	24,2 %
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (Податкова та митна справа)	25	13,7 %
Право	23	12,6 %
Маркетинг	18	9,9 %
Психологія	18	9,9 %
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	14	7,7 %
Філологія	14	7,7 %
Туризм та рекреація	9	4,9 %
Публічне управління та адміністрування	8	4,4 %

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Міжнародне право	7	3,8 %
Соціальна робота та консультування	2	1,1 %
Усього	**182**	**100 %**

Таблиця 3. Що Ви закінчили перед вступом до університету?

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Заклад загальної середньої освіти (школу, ліцей, гімназію)	175	96,2 %
Заклад фахової передвищої або професійної освіти (коледж, технікум)	6	3,3 %
Інший заклад вищої освіти	1	0,5 %
Усього	**182**	**100 %**

Таблиця 4. Де Ви проживаєте під час навчання?

Варіант відповіді	Кількість	Частка
З батьками / родиною	103	56,6 %
У гуртожитку університету	38	20,9 %
Орендую житло	35	19,2 %
Навчаюсь дистанційно з іншого населеного пункту	3	1,6 %
Інше (власні варіанти: «сама», «у власній квартирі», «Енеїда»)	3	1,6 %
Усього	**182**	**100 %**

2.2. Магістри (n = 24)

Серед магістрів найбільше представлені спеціальності «Право» (33,3 %) та «Публічне управління та адміністрування» (29,2 %). Дві третини здобули ступінь бакалавра в нашому університеті за тією ж спеціальністю, ще 4 особи – у нашому університеті за іншою спеціальністю. 70,8 % магістрів працюють, з них 8 – за спеціальністю.

Таблиця 5. Спеціальність (магістри)

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Право	8	33,3 %
Публічне управління та адміністрування	7	29,2 %

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Менеджмент	6	25,0 %
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	3	12,5 %
Усього	**24**	**100 %**

Таблиця 6. Де Ви здобули ступінь бакалавра?

Варіант відповіді	Кількість	Частка
У нашому університеті за цією ж спеціальністю	16	66,7 %
У нашому університеті за іншою спеціальністю	4	16,7 %
В іншому закладі вищої освіти за цією ж спеціальністю	2	8,3 %
В іншому закладі вищої освіти за іншою спеціальністю	2	8,3 %
Усього	**24**	**100 %**

Таблиця 7. Чи працюєте Ви під час навчання?

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Так, за спеціальністю	8	33,3 %
Так, не за спеціальністю	9	37,5 %
Ні, не працюю	7	29,2 %
Усього	**24**	**100 %**

Викладачі враховують практичний досвід магістрів (95,8 % згоди), а зміст програми здебільшого не дублює бакалаврат (75 %). Слабкі місця – поєднання навчання з роботою (згода лише 50 %, 4 особи повністю не згодні) та інформування про вимоги до кваліфікаційної роботи (54,2 %). Оскільки більшість магістрів працює, ці два аспекти варто врахувати під час складання розкладу та на настановних заняттях.

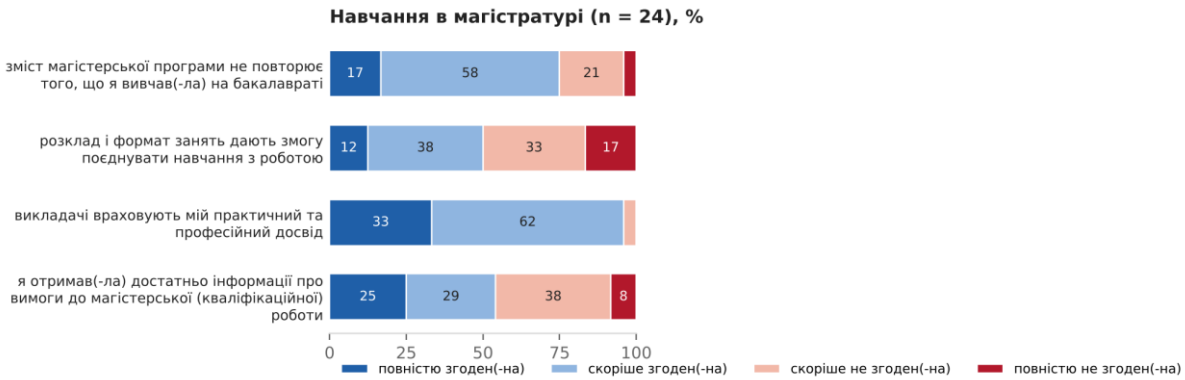

Рис. 1. Ставлення до тверджень щодо навчання в магістратурі, % (n = 24)

Таблиця 8. Ставлення до тверджень щодо навчання в магістратурі (n = 24)

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
зміст магістерської програми не повторює того, що я вивчав(-ла) на бакалавраті	4	14	5	1	75,0 %	2,88
розклад і формат занять дають змогу поєднувати навчання з роботою	3	9	8	4	50,0 %	2,46
викладачі враховують мій практичний та професійний досвід	8	15	1	0	95,8 %	3,29
я отримав(-ла) достатньо інформації про вимоги до магістерської (кваліфікаційної) роботи	6	7	9	2	54,2 %	2,71

3. Рівень адаптації та труднощі

Повністю адаптованими вважають себе 61 респондент (29,6 %), переважно адаптованими – 111 (53,9 %). Частково адаптувалися 30 осіб (14,6 %), а 4 (1,9 %) відчувають труднощі з адаптацією.

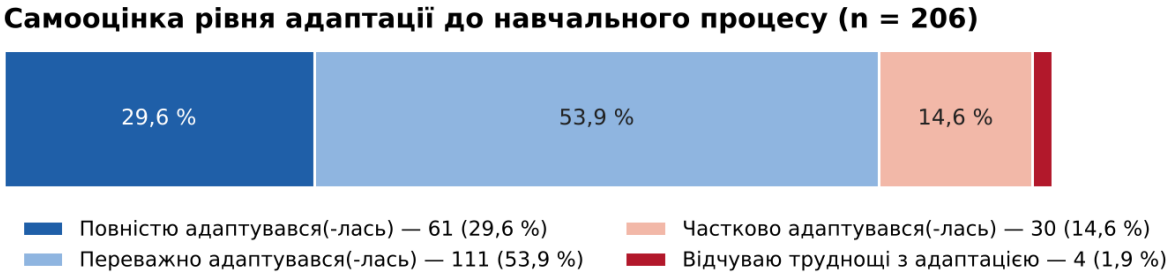

Рис. 2. Самооцінка рівня адаптації до навчального процесу (n = 206)

Таблиця 9. Як Ви оцінюєте свій рівень адаптації до навчального процесу?

Варіант відповіді	Кількість	Частка
Повністю адаптувався(-лась)	61	29,6 %
Переважно адаптувався(-лась)	111	53,9 %
Частково адаптувався(-лась)	30	14,6 %
Відчуваю труднощі з адаптацією	4	1,9 %
Усього	**206**	**100 %**

Найскладнішими у перші місяці були організаційні та соціальні аспекти, а не навчальні вимоги. Орієнтацію в розкладі, структурі університету і тому, куди звертатися, назвали 51 % респондентів, нове соціальне оточення – 47,1 %. Вимоги викладачів назвала лише чверть (26,7 %). Навчання в умовах повітряних тривог і відключень було складним для третини першокурсників (32 %). Власні варіанти: «Особисте» та ще 2 відповіді без підпису.

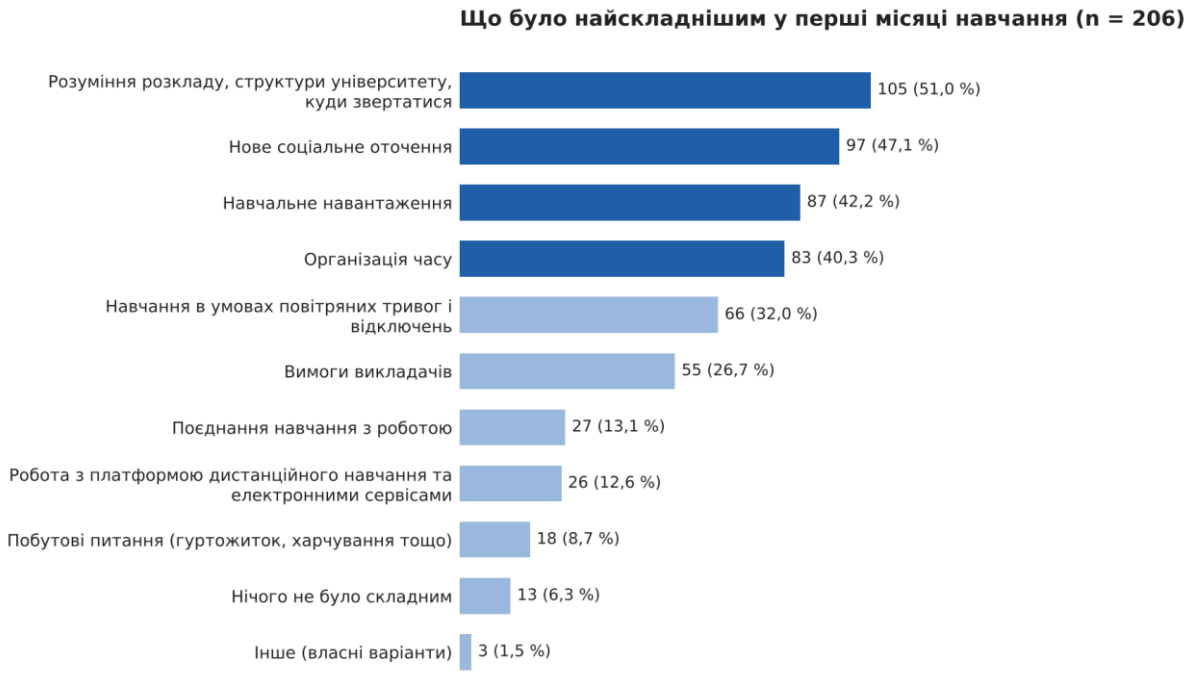

Рис. 3. Що було найскладнішим у перші місяці навчання

Таблиця 10. Що було для Вас найскладнішим у перші місяці навчання? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
Розуміння розкладу, структури університету, куди звертатися	105	51,0 %
Нове соціальне оточення	97	47,1 %
Навчальне навантаження	87	42,2 %
Організація часу	83	40,3 %
Навчання в умовах повітряних тривог і відключень	66	32,0 %
Вимоги викладачів	55	26,7 %
Поєднання навчання з роботою	27	13,1 %
Робота з платформою дистанційного навчання та електронними сервісами	26	12,6 %
Побутові питання (гуртожиток, харчування тощо)	18	8,7 %
Нічого не було складним	13	6,3 %
Інше (власні варіанти)	3	1,5 %

3.1. Спілкування

Серйозних комунікаційних проблем немає: варіанти «часто» і «дуже часто» майже не обирали. «Іноді» проблеми виникають з одногрупниками (24

%) і з викладачами (19 %). Зі спілкуванням із працівниками деканату проблем практично немає (95 % – «ніколи»). Частка «не спілкуюсь» щодо гуртожитку (14 %) відображає те, що більшість першокурсників у ньому не проживає.

Рис. 4. Чи виникали проблеми у спілкуванні, %

Таблиця 11. Чи виникали у Вас проблеми у спілкуванні? (n = 206; кількість і частка)

	ніколи	**іноді**	**часто**	**дуже часто**	**не спілкуюсь**
з одногрупниками	155 (75 %)	50 (24 %)	1 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
з викладачами	166 (81 %)	39 (19 %)	1 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
з працівниками деканату	196 (95 %)	2 (1 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	8 (4 %)
з працівниками гуртожитку	175 (85 %)	2 (1 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	29 (14 %)
з мешканцями гуртожитку	171 (83 %)	6 (3 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	29 (14 %)

3.2. Пропуски занять

Дві третини респондентів (67,5 %) не пропускають заняття. Основна причина пропусків – хвороба (41,7 %), далі особисте життя (15 %) і робота (12,1 %). Відсутність інтересу до занять і самоорганізації назвали поодинокі респонденти. Серед власних варіантів є такий: «Некоректно створені семінарські завдання на окремих дисциплінах, коли виконання семінару потребує 4-ох годин».

Таблиця 12. Причини, з яких Ви найчастіше не відвідуєте заняття (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
не пропускаю заняття	139	67,5 %
хвороба	86	41,7 %
особисте життя	31	15,0 %
робота	25	12,1 %
позауніверситетська діяльність (суспільна діяльність, хобі, спорт тощо)	15	7,3 %
позанавчальна діяльність в університеті	11	5,3 %
відсутність самоорганізації	3	1,5 %
не цікаво на заняттях	1	0,5 %
Інше (власні варіанти: поїздки додому / евакуація, планове відвідування лікаря, відновлення після нічної зміни, надмірний обсяг семінарських завдань)	5	2,4 %

4. Звернення по допомогу

По психологічну допомогу першокурсники звертаються передусім до найближчого оточення: до рідних (55,8 %) і друзів (38,3 %). Майже половина (49 %) розраховує на себе. До практичного психолога університету звертається 21 респондент (10,2 %), до викладачів і куратора – лише 4. Ще 4 особи не знають, куди можна звернутися. Ще троє зазначили, що звертаються до приватного психолога чи психотерапевта.

Рис. 5. До кого звертаються по психологічну допомогу

Таблиця 13. Якщо Вам потрібна психологічна допомога, до кого Ви звертаєтесь? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
до рідних	115	55,8 %
ні до кого, розраховую на себе	101	49,0 %
до друзів	79	38,3 %
до практичного психолога університету	21	10,2 %
до одногрупників	5	2,4 %
не знаю, куди можна звернутися	4	1,9 %
до викладачів / куратора групи	4	1,9 %
Інше: до приватного психолога / психотерапевта	3	1,5 %
Інше: допомога не потрібна / ще не звертався(-лась)	2	1,0 %
Інше (інші власні варіанти)	2	1,0 %

З питань організації навчання картина інша: тут першокурсники покладаються на однокурсників (73,8 %) та викладачів або куратора групи (71,4 %). До декана звертаються 12,6 %, до студентської ради – 11,7 %, до фахівця навчального відділу – 10,7 %. До Офісу студента звертається лише 4,4 %. Розраховують лише на себе 10,2 % респондентів.

Рис. 6. До кого звертаються з питань організації навчання

Таблиця 14. Якщо Вам потрібна допомога з питань організації навчання, до кого Ви звертаєтесь? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
до одногрупників	152	73,8 %
до викладачів / куратора групи	147	71,4 %
до друзів	26	12,6 %
до декана факультету	26	12,6 %
до студентської ради	24	11,7 %
до фахівця навчального відділу	22	10,7 %
ні до кого, розраховую на себе	21	10,2 %
до Офісу студента	9	4,4 %
до рідних	8	3,9 %
до профкому студентів	4	1,9 %
Інше (власні варіанти, зокрема «Староста»)	2	1,0 %

5. Навчання та освітнє середовище

5.1. Навчання, викладання та оцінювання

Навчання та викладання першокурсники оцінюють високо: згода з усіма вісьмома твердженнями становить від 78,6 % до 99,5 %. Найвищі оцінки отримали якість навчання загалом (99,5 % згоди, середній бал 3,68) та об'єктивність оцінювання виконаних завдань (96,6 %; 3,68). Найнижча оцінка – у твердження «мені вистачає часу на опанування навчального матеріалу» (78,6 %; 3,04): 44 респонденти не згодні. Це узгоджується зі скаргами на навантаження. Не всі першокурсники розуміють, як виконувати самостійну роботу і як працює система оцінювання (по 89,3 % згоди).

Окремої уваги потребує твердження «викладачі ставляться до мене неупереджено». Його підтримують 85 %, але 20 респондентів (9,7 %) повністю з ним не згодні. Це найбільша частка категоричної незгоди в сітці. З огляду на відкриту відповідь про ставлення викладачів до першокурсників («дивились на нас як на тупих») цей сигнал доцільно обговорити на кафедрах.

Рис. 7. Ставлення до тверджень щодо навчання, викладання та оцінювання, %

Таблиця 15. Ваше ставлення до тверджень щодо навчання, викладання та оцінювання (n = 206)

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
мене задовольняє якість навчання в університеті	141	64	1	0	99,5 %	3,68

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
мені подобається перелік та зміст навчальних дисциплін	100	93	12	1	93,7 %	3,42
заняття проводяться в активній, цікавій формі	113	84	8	1	95,6 %	3,50
я розумію, як виконувати завдання для самостійної роботи	79	105	20	2	89,3 %	3,27
мені вистачає часу на опанування навчального матеріалу	58	104	38	6	78,6 %	3,04
я розумію систему оцінювання	122	62	20	2	89,3 %	3,48
викладачі ставляться до мене неупереджено	132	43	11	20	85,0 %	3,39
викладачі об'єктивно оцінюють виконані мною завдання	151	48	4	3	96,6 %	3,68

5.2. Умови освітнього середовища та підтримка студента

Десять з одинадцяти тверджень отримали від 91,7 % до 100 % згоди. Помітно відстає лише обізнаність щодо строків сесій, канікул і практик (71,8 %; середній бал 2,98): 44 респонденти скоріше не згодні з цим твердженням, 14 – повністю не згодні. Це підтверджують відкриті відповіді з проханням «більше розповісти про сесію». Права й обов'язки студента, політику академічної доброчесності та стосунки в групі оцінено майже одностайно (99–99,5 %). Найвищі оцінки: першокурсники знають, як діяти під час повітряної тривоги (середній бал 3,93; 92,7 % – «повністю згоден»), і отримують інформацію про заходи університету (3,83). Найнижчі, хоча й високі, оцінки отримали консультації викладачів і можливості для саморозвитку (по 3,53).

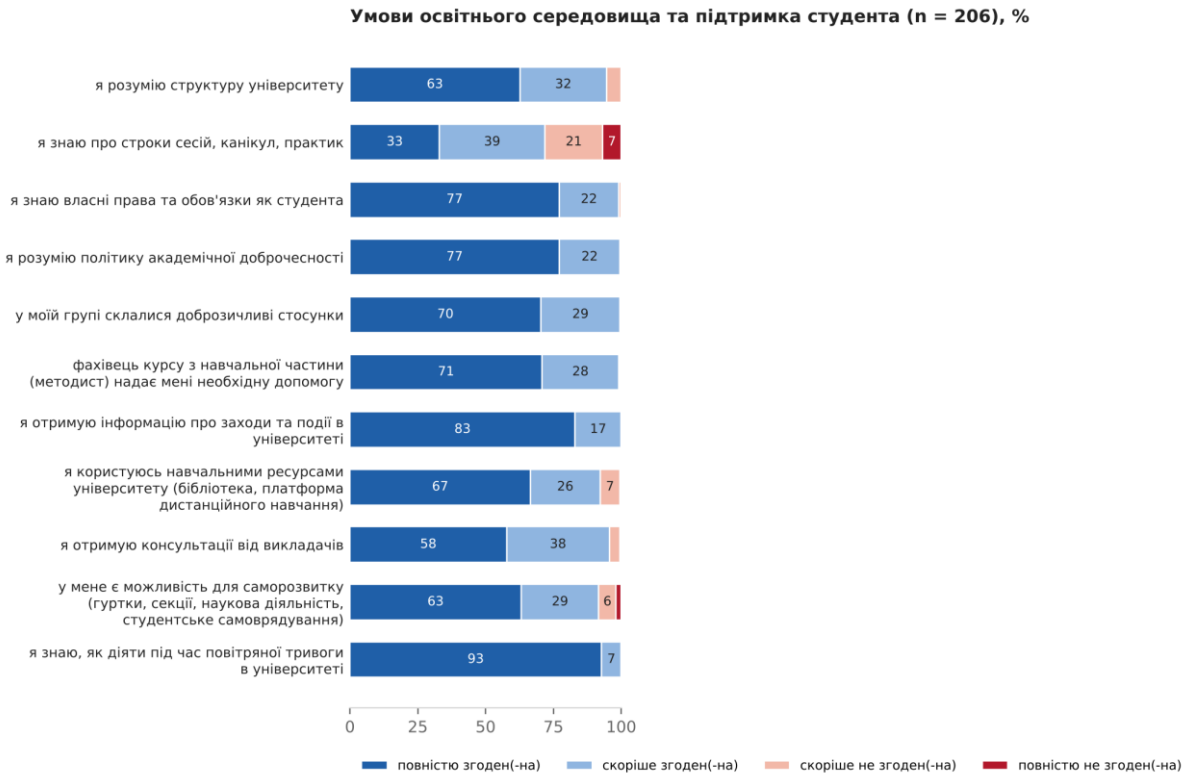

Рис. 8. Ставлення до тверджень щодо умов освітнього середовища, %

Таблиця 16. Ваше ставлення до тверджень щодо умов освітнього середовища та підтримки студента (n = 206)

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
я розумію структуру університету	129	66	11	0	94,7 %	3,57
я знаю про строки сесій, канікул, практик	68	80	44	14	71,8 %	2,98
я знаю власні права та обов'язки як студента	159	45	2	0	99,0 %	3,76
я розумію політику академічної доброчесності	159	46	1	0	99,5 %	3,77
у моїй групі склалися доброзичливі стосунки	145	60	1	0	99,5 %	3,70
фахівець курсу з навчальної частини (методист) надає мені необхідну допомогу	146	58	1	1	99,0 %	3,69
я отримую інформацію про заходи та події в університеті	171	35	0	0	100,0 %	3,83

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
я користуюсь навчальними ресурсами університету (бібліотека, платформа дистанційного навчання)	137	53	15	1	92,2 %	3,58
я отримую консультації від викладачів	119	78	8	1	95,6 %	3,53
у мене є можливість для саморозвитку (гуртки, секції, наукова діяльність, студентське самоврядування)	130	59	13	4	91,7 %	3,53
я знаю, як діяти під час повітряної тривоги в університеті	191	15	0	0	100,0 %	3,93

5.3. Користування ресурсами та навчальні матеріали

Платформою дистанційного навчання щодня користуються 37 % респондентів, але 23 % (47 осіб) не користуються нею взагалі. Це найвищий показник невикористання серед ресурсів. Офіційний сайт більшість відвідує кілька разів на тиждень (44 %). Сторінки університету в соцмережах і Telegram щодня переглядають 22 %.

Рис. 9. Частота користування ресурсами університету, %

Таблиця 17. Як часто Ви користуєтеся для навчання такими ресурсами університету? (n = 206; кількість і частка)

	щодня	**кілька разів на тиждень**	**раз на тиждень – раз на два тижні**	**раз на місяць і рідше**	**не користуюсь**
офіційний сайт університету	31 (15 %)	90 (44 %)	56 (27 %)	11 (5 %)	18 (9 %)
платформа дистанційного навчання	77 (37 %)	60 (29 %)	17 (8 %)	5 (2 %)	47 (23 %)
офіційні сторінки університету й факультету в соцмережах / Telegram	46 (22 %)	74 (36 %)	38 (18 %)	29 (14 %)	19 (9 %)

Найзручніші види навчальних матеріалів – презентації (86,4 %) і тести (65 %), далі текстові файли (57,8 %) та графічні матеріали (45,6 %). Відео- й аудіоматеріали обрала третина респондентів, посилання на зовнішні джерела – п'ята частина.

Таблиця 18. Якими видами навчальних матеріалів Вам зручніше користуватися? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	**Кількість**	**Частка респондентів**
презентації	178	86,4 %
тести	134	65,0 %
текстові файли	119	57,8 %
графічний матеріал (схеми, малюнки, графіки тощо)	94	45,6 %
відео-, аудіоматеріали	66	32,0 %
посилання на зовнішні джерела	41	19,9 %
Інше: «без різниці»	2	1,0 %

6. Ознайомленість з документами, службами та посадовими особами

Про кожну з десяти позицій знають («знаю і користувався» або «знаю, але не звертався») від 79,6 % до 91,7 % респондентів. Утім, «знаю» здебільшого означає формальну обізнаність. Реальний досвід звернення найвищий щодо Положення про рейтингове оцінювання (51,5 %), а найнижчий – щодо практичного психолога (19,9 %) та Електронної скриньки довіри (22,8

%). Найменш відомі Офіс студента (23 особи, 11,2 %, нічого про нього не знають) та скринька довіри (16 осіб, 7,8 %). Про Уповноважену особу з питань запобігання корупції знають 85,4 %, з них 29,6 % вже зверталися чи користувалися відповідною інформацією.

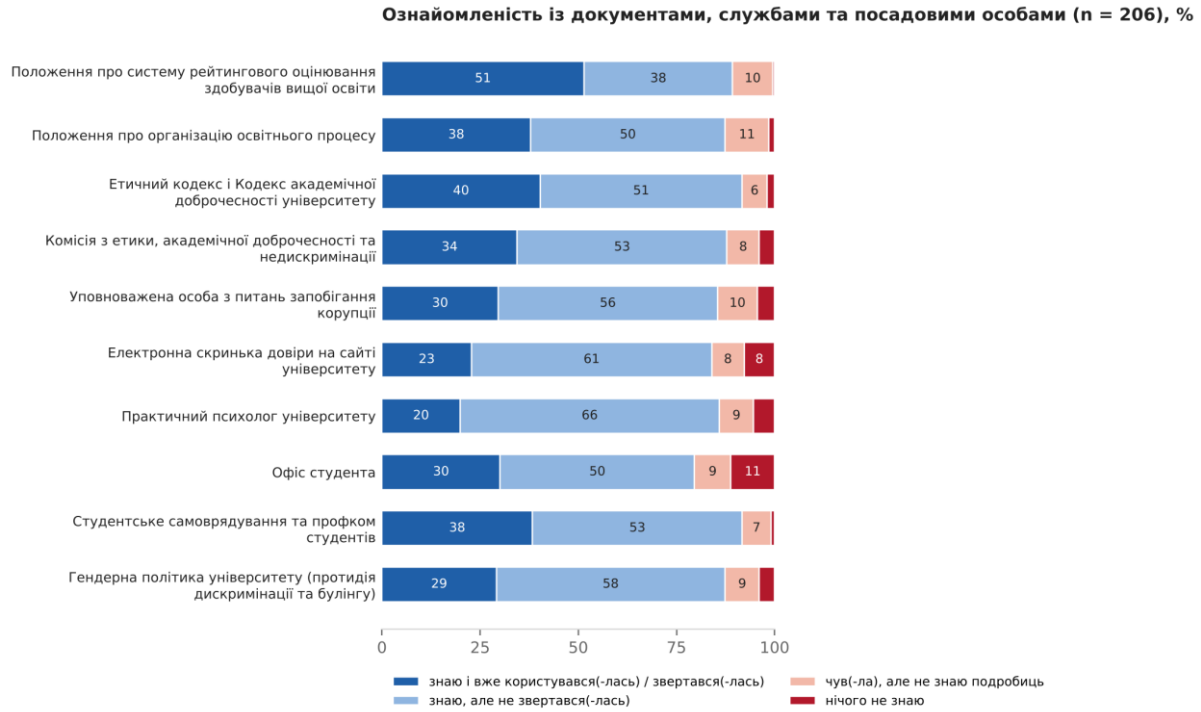

Рис. 10. Ознайомленість із документами, службами та посадовими особами університету, %

Таблиця 19. Наскільки Ви ознайомлені з такими документами, службами та посадовими особами університету? (n = 206; кількість і частка)

	знаю і вже користувався(-лась) / звертався(-лась)	**знаю, але не звертався(-лась)**	**чув(-ла), але не знаю подробиць**	**нічого не знаю**
Положення про систему рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти	106 (51 %)	78 (38 %)	21 (10 %)	1 (0 %)
Положення про організацію освітнього процесу	78 (38 %)	102 (50 %)	23 (11 %)	3 (1 %)
Етичний кодекс і Кодекс академічної доброчесності університету	83 (40 %)	106 (51 %)	13 (6 %)	4 (2 %)
Комісія з етики, академічної доброчесності та недискримінації	71 (34 %)	110 (53 %)	17 (8 %)	8 (4 %)

	знаю і вже користувався(-лась) / звертався(-лась)	знаю, але не звертався(-лась)	чув(-ла), але не знаю подробиць	нічого не знаю
Уповноважена особа з питань запобігання корупції	61 (30 %)	115 (56 %)	21 (10 %)	9 (4 %)
Електронна скринька довіри на сайті університету	47 (23 %)	126 (61 %)	17 (8 %)	16 (8 %)
Практичний психолог університету	41 (20 %)	136 (66 %)	18 (9 %)	11 (5 %)
Офіс студента	62 (30 %)	102 (50 %)	19 (9 %)	23 (11 %)
Студентське самоврядування та профком студентів	79 (38 %)	110 (53 %)	15 (7 %)	2 (1 %)
Гендерна політика університету (протидія дискримінації та булінгу)	60 (29 %)	120 (58 %)	18 (9 %)	8 (4 %)

7. Ставлення до навчання в університеті та чинники адаптації

Ставлення до навчання в університеті дуже позитивне. Усі респонденти задоволені, що стали студентами університету, 99 % вважають, що обрали спеціальність до вподоби. 95,6 % хотіли б працювати за фахом, а 92,2 % – продовжити навчання на наступному рівні в університеті.

Водночас 27 респондентів (13,1 %) хотіли б перейти на іншу спеціальність, а 34 (16,5 %) погодилися з твердженням «я хотів(-ла) би залишити навчання в університеті», з них 25 – повністю. Ці частки суперечать одностайній задоволеності навчанням, тому частина відповідей, імовірно, помилкова: заперечні твердження стоять у кінці сітки після позитивних.

Рис. 11. Ставлення до тверджень щодо навчання в університеті загалом, %

Таблиця 20. Ваше ставлення до тверджень щодо навчання в університеті загалом (n = 206)

Твердження	Повністю згоден	Скоріше згоден	Скоріше не згоден	Повністю не згоден	Згода, %	Сер. бал (1–4)
я обрав(-ла) ту спеціальність, що мені подобається	164	40	2	0	99,0 %	3,79
я задоволений(-а), що став(-ла) студентом університету	174	32	0	0	100,0 %	3,84
я хотів(-ла) би продовжити навчання на наступному рівні вищої освіти в університеті	125	65	14	2	92,2 %	3,52
я хотів(-ла) би працювати за обраною спеціальністю	140	57	9	0	95,6 %	3,64
я хотів(-ла) би перейти на іншу спеціальність	13	14	49	130	13,1 %	1,56
я хотів(-ла) би залишити навчання в університеті	25	9	28	144	16,5 %	1,59

Адаптації найбільше сприяють внутрішня мотивація (бажання навчатися – 69,9 %) і клімат у групі (доброзичливі одногрупники – 69,4 %). Велику роль відіграють старшокурсники (41,7 %) та адаптаційні заходи – посвята, екскурсії, зустрічі з адміністрацією (39,8 %). Внесок інституційної підтримки скромніший: викладачі, декан і кафедри – 29,1 %, куратор – 24,8 %, методист – 13,6 %, заняття з університетської освіти – 6,8 %, практичний психолог – 3,9 %.

Рис. 12. Що сприяло / сприяє покращенню адаптації до навчання

Таблиця 21. Що сприяло / сприяє покращенню процесу адаптації до навчання в університеті? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
бажання навчатися	144	69,9 %
доброзичливі одногрупники	143	69,4 %
допомога знайомих, що навчаються на старших курсах	86	41,7 %
адаптаційні заходи (посвята, екскурсії, зустрічі з адміністрацією)	82	39,8 %
поради та допомога викладачів, декана, кафедр	60	29,1 %
поради та допомога куратора групи	51	24,8 %
інформація на сайті та в соціальних мережах університету	44	21,4 %
поради та допомога методиста курсу	28	13,6 %
моя суспільна діяльність в університеті	24	11,7 %
заняття з університетської освіти на початку навчання	14	6,8 %
поради практичного психолога університету	8	3,9 %

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
Інше (власні варіанти)	3	1,5 %

Серед перешкод 43,2 % респондентів обрали варіант «нічого не заважало». Найчастіше адаптації заважали безпекова ситуація (32 %) і велике навчальне навантаження (30,1 %), далі значні вимоги до навчання (15,5 %) та власна неорганізованість (13,1 %). Нестачу уваги з боку методиста, деканату чи викладачів відзначили лише 2 особи (1 %), а недостатній інтерес до спеціальності – 7 (3,4 %).

Рис. 13. Що заважало / заважає адаптації до навчання

Таблиця 22. Що заважало / заважає адаптації до навчання? (n = 206; можна було обрати кілька варіантів, тому сума перевищує 100 %)

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
нічого не заважало	89	43,2 %
безпекова ситуація (повітряні тривоги, відключення світла)	66	32,0 %

Варіант відповіді	Кількість	Частка респондентів
велике навчальне навантаження	62	30,1 %
значні вимоги до навчання	32	15,5 %
власна неорганізованість	27	13,1 %
недостатня попередня підготовка (шкільна, фахова чи бакалаврська)	22	10,7 %
поєднання навчання з роботою	22	10,7 %
недостатня самостійність, потреба підтримки з боку батьків, друзів	12	5,8 %
недостатньо інформації про університет та студентське життя	9	4,4 %
недостатній інтерес до обраної спеціальності	7	3,4 %
недостатня увага з боку методиста, деканату, викладачів	2	1,0 %
Інше (власні варіанти: «юнацький максималізм» і брак часу, хвороба)	2	1,0 %

8. Пропозиції респондентів

На відкрите запитання «Що, на Вашу думку, варто змінити, щоб першокурсникам було легше адаптуватися до навчання в університеті?» відповіли 80 осіб. Близько половини наданих відповідей мають зміст «нічого змінювати не потрібно», «все влаштовує» або «не знаю». Змістовні пропозиції згруповано за темами, формулювання респондентів збережено.

Інформування та орієнтація першокурсників

- «Більше зустрічей з першокурсниками де будуть пояснювати особливості навчання, правила та структуру університету та роботу електронних платформ»
- «Пояснювати конкретніше структуру навчання, як виконувати певні завдання і те, що від нас вимагають»
- «Варто краще пояснювати першокурсникам, як організоване навчання в університеті, як працює система оцінювання та де шукати потрібну інформацію»
- «Трішки більше розповісти про сесію, що це таке, коли буде проходити і т.д»

– «Надати зрозумілу інформацію про місце де можна знайти конкретну особу (наприклад психолога університету), різні положення що відносяться до студентського життя (наприклад, Положення про систему рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти (схема нарахування балів)…)»
– «Організовувати на початку навчання спільні конференції/зустрічі з адміністрацією закладу та студентською радою»
– «Більше інформації та заходів»

Наставництво, підтримка та врахування думки студентів

– «Варто запровадити наставництво для першокурсників, краще пояснювати організацію навчання та вимоги викладачів, а також проводити більше зустрічей для знайомства й адаптації до університетського життя»
– «Проводити зустрічі зі старшими курсами частіше»
– «Більша залученість методиста та інших працівників університету, психологічна допомога, врахування потреб і думки студентів, зменшення навантаження (підготовка до дебюту першокурсників забирає багато часу і сил)…»
– «Вважаю, що варто більше враховувати думку студентів, регулярно збирати їхні відгуки та реагувати на проблеми, які виникають під час навчання»
– «Можливо більше підтримки»
– «Щоб викладачі не думали, що ми вже тут вчились та відповідали на самі базові питання а не дивились на нас як на тупих»
– «Більше цікавих заходів»

Навантаження, розклад, оцінювання

– «полегшити навантаження, до прикладу 3-4 пари а не 5-6 на день»
– «Менше пар на початку навчання»
– «семінари давати трішки пізніше, а не на наступний тиждень навчання»
– «Розклад занять (2 відповіді)»

– «Редагувати форму викладання дисципліни ІДПУ, яка найбільше навантажує студентів»
– «Надати змогу робити перездачі в більш гнучкі терміни, враховуючи ситуацію з обстрілами, відсутністю світла та наявністю роботи у багатьох і мати змогу отримати на семінарі достатній бал, за умови присутності…»
– «Повернути очне навчання»
– «Напевно нічого, окрім того що ці два тижня дистанційного»

Побутові та фінансові умови

– «Знизити ціну на навчання, та покращити умови проживання в гуртожитку. Зробити дійсним студентський квиток у транспорті»
– «знизити ціну на навчання та покращити умови проживання в гуртожитку»
– «Все добре, тільки сусіди заважають»

Один респондент розлого висловив протилежну позицію: на його думку, студентам має бути складно, оскільки університет – «перехідний етап до самостійного життя» і має готувати до значних навантажень.

9. Рекомендації

1. **Посилити інформаційну адаптацію в перші тижні навчання.** Підготувати стислий путівник першокурсника (структура університету, хто з якого питання допомагає і де його знайти, графік освітнього процесу, що таке сесія, схема нарахування балів), розмістити його на сайті та в Telegram і розібрати на заняттях з університетської освіти. Ці заняття зараз відзначають як корисні лише 6,8 % респондентів, тому їхній зміст варто переглянути.
2. **Довести до першокурсників графік освітнього процесу.** Строків сесій, канікул і практик не знають 28 % респондентів. Графік варто розмістити на видному місці сайту й у Telegram-каналах факультетів, а фахівці навчальної частини мають роз'яснити його групам до першої сесії.
3. **Розглянути можливість запровадження наставництва старшокурсників** («студент-тьютор» для академічної групи). Допомогу

старшокурсників уже зараз відзначають 41,7 % респондентів, і саме про наставництво йдеться у відкритих відповідях.

4. **Сприяти ширшому ознайомленню першокурсників з можливостями психологічної служби університету.** Більшість респондентів (86 %) знають про практичного психолога, проте наразі звертаються до нього близько 10 %. Корисними могли б стати знайомство психолога з академічними групами на початку навчального року, групові тренінги з тайм-менеджменту та подолання стресу (організацію часу складною назвали 40,3 % першокурсників), а також додаткове інформування через кураторів груп.
5. **Підвищити інформативність Офісу студента та Електронної скриньки довіри.** Про них найменше знають, тому варто розповідати про ці розділи сайту університету на зустрічах із першокурсниками.
6. **Проаналізувати навантаження першокурсників.** Надмірне навантаження назвали 30–42 % респондентів залежно від формулювання запитання. Варто проаналізувати розклад (кількість пар на день), строки перших семінарських завдань та обсяг самостійної роботи.
7. **Обговорити на кафедрах результати щодо ставлення викладачів.** 20 респондентів (9,7 %) категорично не погоджуються з тим, що викладачі ставляться до них неупереджено. Варто нагадати про особливості роботи з першокурсниками та вимоги Етичного кодексу.
8. **Для магістрів** – враховувати зайнятість під час складання розкладу і на початку навчання провести настановне заняття щодо вимог до кваліфікаційної роботи (ті спеціальності, де така робота передбачається).

Звіт підготувала:
начальниця відділу внутрішнього
забезпечення якості вищої освіти ПІДПИС Ірина СОЛОДКА

«26» жовтня 2026 р.